

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā

Kopējā lauksaimniecības politika

(par SUR, CFRC un PPWR regulām)

15. - 16.11. 2023. Briselē

Darba grupas sanāsmē piedalījās ZSA eksperts Valters Zelčs

Darba grupā skatītie jautājumi:

1. SUR (*Sustainable use of plant protection products*)
2. CFRC (*Certification Framework on Carbon Removals*)
3. PPWR (*Packaging and packaging waste regulation*)

Šīs darba grupas mērķis bija COPA-COGECA biedrus informēt par trīs aktuālāko regulu virzību ministru padomēs un Eiropas parlamentā, apmainīties viedokļiem ar dalībvalstu pastāvīgo pārstāvniecību atbildīgajām personām, un izveidot kopējus principus interešu pārstāvniecībā.

SUR (*Sustainable use of plant protection products*)

Ilgspējīga augu aizsardzības līdzekļu lietošanas regula no Eiropas Komisijas puses veidota kā normatīvais akts, kurš spiestu lauksaimniekus virzīties uz "No lauka līdz galdam" stratēģijas 50% AAL samazināšanas mērķa sasniegšanu. Kaut arī sākumā dokuments bijis plānots kā direktīva, pirms priekšlikuma publicēšanas, Eiropas Komisija tai piešķīrusi regulas spēku, lai to padarītu juridiski saistošu visām dalībvalstīm.

No lauksaimnieku puses šī regulas piedāvājuma teksts ir ticis plaši kritizēts, jo ambiciozajiem mērķiem līdztekus no Eiropas Komisijas puses netiek piedāvāti mehānismi, kā šos mērķus sasniegt, turklāt regulai nav veikts visaptverošs ietekmes novērtējums. Šo iemeslu dēļ, ministru padomē SUR regulai ir izveidojies bloķējošais mazākums, kā rezultātā, Eiropas Komisijas redakciju nav iespējams virzīt tālāk, kā arī Spānijas un iepriekšējo prezidējošo valstu centieni panākt kompromisus nav bijuši tik lieli, lai regulai panāktu kvalificēto vairākumu. Turpmāk paredzams, ka Spānijas prezidentūra mēģinās strādāt pie kompromisiem, taču bloķējošo mazākumu veidojošās valstis ir iestājušās stingrā pozā. COPA-COGECA biedri tiek aicināt uzturēt pastāvīgus kontaktus ar savu valstu ministrijām, lai tās neatkāptos no prasības par reālu instrumentu piedāvāšanu ambiciozo mērķu sasniegšanā. Plānots arī, ka 23. novembrī Eiropas Parlamenta plenārsēdē notiks balsojums par EP pozīciju par SUR regulu, COPA-COGECA izstrādās balsošanas rekomendācijas, kuras tiks nosūtītas visiem biedriem. Biedri tiek aicināti sazināties ar saviem Eiroparlamenta deputātiem.

CFRC (*Certification Framework on Carbon Removals*)

Regula par sertifikācijas ietvaru oglekļa emisiju kompensēšanai ir regulas piedāvājums no Eiropas Komisijas, kurš publicēts 2022.gada 30. novembrī, ar mērķi nodrošināt vienotu

tvērumu oglekļa emisiju mazināšanai vai kompensēšanai visā Eiropas Savienībā. Kaut arī kopumā lauksaimnieki atbalsta šāda tvēruma izveidi, gan no pastāvīgo pārstāvniecību puses, gan COPA-COGECA dalīborganizācijām tiek uzsvērta nepieciešamība to papildināt ar nosacījumiem, kuri garantētu to, ka šāda regula neatstās negatīvu ietekmi uz mežsaimniecības un lauksaimniecības ekonomisko dzīvotspēju, pārtikas drošību un to, ka šādas regulas ieviešana būs brīvprātīga privātajiem zemju īpašniekiem. Eksperti neparedz šīs regulas pabeigšanu dialogā šī Eiropas Parlamenta sasaukuma laikā.

PPWR (*Packaging and packaging waste regulation*)

Šī regula publicēta 2022. gada novembrī ar mērķi aizstāt 1994. gada direktīvu, kura līdz šim regulējusi iepakojuma un iepakojuma atkritumu lietojumu un pārstrādi. Lauksaimnieki ļoti pozitīvi attiecas pret Eiropas līmeņa iepakojuma regulējumu, kas novērstu to, ka atsevišķās dalībvalstīs tiek uzlikta stingrākas prasība nekā citās dalībvalstīs, šādā veidā mazinot nevienlīdzīgu konkurenci.

Viena no lielākajām problēmām lauksaimniecības sektoram, kura cita starpā ir aktualizēta AGRI un ITRE komitejās ir pārāk lielā regulas ambīcija. Šobrīd faktiski visi Eiropas Savienībā audzētie augļi, ogas, dārzeņi un citi produkti būtu iepakojami tikai pārstrādājamos iepakojumos. Šāda ambīcija, reizē neuzliekot tādus pašus standartus no ārpus-ES valstīm importētiem produktiem, uzliktu neadekvāti augstu uzcenojumu vietējo zemnieku produktiem, kā rezultātā Eiropas lauksaimniecības sektors zaudētu konkurētspēju pret ievesto pārtiku. Lūgums visiem COPA-COGECA biedriem sazināties ar AGRI un ITRE komitejas parlamenta deputātiem, un atkārtoti aktualizēt šo problēmu.

Atskaiti sagatavoja eksperts

Valters Zelčs